

Prejeli smo pismo Siri, potrošnik in?

Siri na prodajnih policah v prodajalnah so že redkost, povpraševanje po tem, težko nadomestljivem živilu pa je vse večje. Vse pogostejše pritožbe, da proizvajalci ali trgovci zadržujejo siri zaradi povečanja cen, so v celoti neutemeljene. Nasprotno, še tisti siri, ki so na tržišču, so nedozoreli, ker je po njih na tržišču takšno povpraševanje, da si proizvajalci siri ne morejo privoščiti, da bi siri ostali v zoričnih predpisano dobo za zorenje. Del sirirov ne prenese niti začasnega zorenja, temveč se kaj kmalu napihne, zato so proizvajalci take siri prisiljeni predelati v topljene siri, kar je sicer v mlekarstvu tehnologija tudi normalni tehnološki postopek. Vzroki za napihnjenost so zlasti v krmiljenju molznic s silažo, ki pogosto ni kvalitetna. Stari rek, da smrt prihaja iz kuhinje, se nikoli ni prišel tako do izraza. Smrt pa ima zelo močne kremplje v maščobah in v pomanjkanju beljakovin. Mlečne beljakovine so v ljudski prehrani izredno težko nadomestljive, prav zaradi vsebnosti bistvenih aminokisljin, ki so v človeškem organizmu odločilnega pomena za razvoj. Poraba sira v slovenskih razmerah jo bila, tudi, ko je bilo sirirov dovolj na tržišču, zaskrbiljujoča, saj je znašala dva in polkrat manj, kot npr. v Švici ali drugih deželah. Sedaj pa je ta poraba nenadoma zdrknila po strmini navzdol proti ničli.

Kako neovseščeni smo kot potrošniki te dobrine nam zgovorno, toda žalostno pove število pritožb potrošnikov, ki se pritožujejo, kako malo imajo mleko mlečne maščobe. Žal pa se še nihče ni pritožil zoper zares porazno nizke vsebnosti mlečnih beljakovin v mleku. Medtem ko vsebuje mleko pri nas od 2,9 do 3,1% mlečne beljakovine, vsebuje mleko v deželah EGS od 3,5 do 3,6% mlečne beljakovine. To pa pomeni pri litru mleka 5 gr beljakovin manj. Pri odkupu 300 milijonov litrov mleka pomeni to izgubo poldrug milijon kg najbolj kakovostnih beljakovin. Ta izguba je v naši prehrani zelo boleča. Pri trdnem siru ementalnega tipa pomeni vsak kg beljakovin 3 kg sira (1/3 beljakovin, 1/3 masti, 1/3 vode). Pri predelavi 100 milijonov litrov mleka v sir pomeni, da bi v Sloveniji pridelali iz mleka s 3,5% beljakovin kar 1,5 milijonov kg sira ali 150 vagonov sira več v SR Sloveniji.

Pomanjkanje sira na tržišču pa ne tiči le v manjši vsebnosti, temveč tudi v bistveno zmanjšanem številu krav, zlasti v hribovskih predelih. Vzroki so na dlan. Ostarlost in onemoglost kmetov v hribovskih predelih in s tem v zvezi znatno manjši odkup mleka. Žal se še vedno pri odkupu mleka ne upošteva vsebnost beljakovin v mleku, temveč le vsebnost maščobe. To je eden izmed glavnih paradoksov našega mlekarstva, čeprav ne edini. Ta defekt v mlekarstvu bistveno vpliva na manjšo proizvodnjo sira.

To so vzroki tudi v zastarelih metodah selekcije v živinoreji, kjer se vedno upošteva poleg količine namoženega mleka le še mlečno maščobo in ne vsebnost mlečnih beljakovin. V pospeševalni službi se še vedno ni uveljavila skrb za večjo vsebnost beljakovin v mleku. To več zdaleč ni inovacija v proizvodnji mleka, temveč je to v svetu, zlasti pa v deželah EGS, osnovna skrb v proizvodnji mleka.

Pri določevanju vsebnosti mlečnih beljakovin pa je bistveno drugače. Metode analize so zahtevnejše. Odkupovalci mleka pa nimajo veliko možnosti, da ob prevzemu mleka določijo manjšo vrednost mlečnih beljakovin od dejanskih.

S problematiko prenizke vsebnosti mlečnih beljakovin v mleku, so se do sedaj resno ukvarjali le strokovnjaki Instituta za mlekarstvo pod vodstvom prof. dr. Kervina, vendar ta spoznanja še niso prišla dlje od ugotovitev. Realizacija teh spoznanj pa je nedvomno eden najbistvenjših elementov zadostne preskrbe z mlečnimi izdelki, zlasti s sirom.

JOŽE ŠKOF

Tiskarski škrat!

V štev. 6 Naše komune, na str. 16 se besedilo pravilno glasi takole:

Že pred petdesetimi leti je Anton Melik...

UREDNIŠTVO

**VETERINARSKI
ZAVOD
KRIM GROSUPLJE
DE LJUBLJANA VIČ-
RUDNIK**
ŠTEVILKA DEŽURNE
SLUŽBE
TEL. 268-543 – neprekinjeno
24 ur
ŠTEVILKA SLUŽBE
OSEMENJEVANJA GOVEDI
TEL. 268-543 (NAROČILA
OD 7. DO 8.30)

NAŠA KOMUNA

GLASILO OK SZDL LJUBLJANA VIČ-
RUDNIK – UREJATA IZDAJATELJSKI
SVET (predsednik ing. JANEZ ČEMA-
ŽAR) IN UREDNIŠKI ODBOR – MILAN
BUH, VASJA BUTINA, NINA ČOŽ, JA-
NJA DOMITROVIČ (glavna in odgovor-
na urednica), ANDREJA GOMEZELJ,
JANEZ JAGODIČ, FRANC KRUMBER-
GER, tehnični urednik IVAN ŽITKO –
UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE – LJUB-
LJANA TRG MDB 14 – TELEFON 221-
191 ali 221-188 – TEKOČI RAČUN SDK:
50101-678-51168 – ROKOPIŠOV IN FO-
TOGRAFIJ NE VRAČAMO – TISK ČGP
DELO, LJUBLJANA – GLASILO PREJE-
MAJO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI
BREZPLAČNO – GLASILO NAŠA KO-
MUNA IZHAJA ŠTIRINAJSTNEVNO V
NAKLADI 26.000 IZVODOV

Svet KS »Zeleni log« Ljubljana

Cesta dveh cesarjev 32

ponovno objavlja

prosta dela in naloge KS

Delo je za 4 ure dnevno – redni delovni čas, dvakrat tedensko v popoldanskem času.

Za opravljanje del in nalog tajnika KS se zahteva: višja ali srednja izobrazba upravne ali ekonomske smeri z dvema oziroma tremi leti delovnih izkušenj in znanje strojeopisja.

Prednost pri izbiri imajo kandidati z območja KS. Osebnih dohodkov se dodeli v skladu z merili delavcev v krajevnih skupnostih.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov:

Krajevna skupnost »Zeleni log« Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 32, v roku 8 dni od dneva objave.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

OSNUTEK

ODLOK o hišnem redu na območju mesta Ljubljane

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
Odlok zagotavlja pogoje za nemoteno uporabo stanovanjskih hiš in stanovanj ter poslovnih prostorov, v stanovanjskih hišah, varuj red, varnost in čistočo.

S tem odlokom se določijo obveznosti in pravice stanovalcev in uporabnikov poslovnih prostorov, da vzdržujejo stanovanja in poslovne prostore v stanovanjski hiši v uporabljenem stanju, kakor tudi pravice in dolžnosti zbora stanovalcev in hišnega sveta.

2. člen
Za stanovalce se štejejo po tem odloku imetniki stanovanjske pravice, podstanovalci, lastniki stanovanj in najemniki v lastniških stanovanjih, kakor tudi osebe, ki v stanovanjih stalno ali začasno stanujejo, lastniki, uporabniki in najemniki poslovnih prostorov v stanovanjski hiši (v nadaljnjem besedilu: stanovalci).

Določila tega odloka veljajo tudi za vse druge osebe, ki uporabljajo stanovanja, poslovne prostore ter skupne prostore in naprave v stanovanjski hiši, in za vse tiste, ki se občasno zadržujejo v stanovanjski hiši, ali na zemljišču, ki hiši pripada.

II. ZAGOTOVITEV OBVEŠČANJA IN OPOZARJANJA STANOVALCEV TER DRUGIH OSEB

3. člen
Vsaka stanovanjska hiša ali druga stavba, ki ima več kot dve stanovanji, mora imeti na vidnem mestu v neposredni bližini vhoda izobesen seznam stanovalcev, ki vsebuje ime in priimek, stanovalce, nadstropje in številko stanovanja. V stanovanjski hiši z več stopnišči mora biti izobesen seznam stanovalcev za vsako hišo posebej.

Seznam stanovalcev sestavi in sproti dopolnjuje hiši svet oz. pooblaščen delovna organizacija, ki začasno opravlja funkcijo HS.

V hiši, ki je v zasebni lastnini, je dolžan skrbeti za seznam stanovalcev lastnik hiše.

4. člen
Vsaka stanovanjska hiša in druga stavba, v kateri sta vsaj dve osebi, mora imeti na vidnem mestu v neposredni bližini vhoda poleg seznama stanovalcev iz 3. člena še:

– izobesen odlok o hišnem redu
– izobeseno navodilo mestnega štaba za civilno zaščito o tem, kako ravnati v primeru naravnih in drugih nesreč ter zračnih napadov

– pritrjene poštno nabiralnike s priimki stanovalcev in poseben nabiralnik za hišni svet
– vidno objavljeno ime in priimek osebe, ki je v hiši zadolžena za civilno zaščito

– vidno obvestilo, kateri dan se čistijo dimniki v hiši in kdo od stanovalcev hrani ključ podstrešja, ključ števca vode, zapornega glavnega ventila vode in plina ter drugih naprav

– vidno objavljeno ime in naslov osebe, ki opravlja hišniška opravila
– druga obvestila, ki so določena s predpisi ali drugimi akti oz. sklepi samoupravnih organov v hiši.

Stanovalci hiše, kjer so dvigala, morajo imeti na vidnem mestu priimek in ime osebe, ki v primeru okvare dvigala pomaga.
Za izvršitev zahtev iz tega člena je odgovoren hišni svet.

5. člen
Vhovi v stanovanje ali v poslovni prostor mora imeti številko stanovanja (poslovnega prostora) ter priimek imetnika stanovanjske pravice oz. drugega uporabnika stanovanja ali poslovnega prostora.

Stanovanje hišnika oz. osebe, ki opravlja hišniška opravila, mora biti označeno na vhodnih vratih z besedo »hišnik«.
Če hiša nima hišnika, lahko hišni svet sporazumno izbere osebo, ki jo zadolži za hišniška opravila.

III. UPORABA STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH PROSTOROV TER SKUPNIH DELOV IN NAPRAV STANOVANJSKE HIŠE

6. člen
Stanovalci morajo skrbeti za primerno stanovanjsko kulturo v hiši in njeni neposredni okolici, skrbno gospodariti s stanovanji in prostori ter skupnimi deli in napravami stanovanjske hiše in jih varovati pred okvarami in poškodbami.

7. člen
Stanovalci so dolžni zlasti:

1. uporabljati stanovanja in poslovne prostore na tak način, da drugih stanovalcev ne ovirajo v mirni uporabi njihovih stanovanjskih in poslovnih prostorov ter skupnih prostorov
2. skrbno ravnati pri uporabi stanovanja in poslovnega prostora
3. stanovanje in poslovni prostor varovati pred okvarami in poškodbami
4. zaklepati vhodna vrata med 22. in 6. uro
5. parkirati motorna vozila na mestih, ki so za to določena
6. ob miru prižigati in zjutraj ugašati luči v prehodnih in hodnikih.

8. člen
Stanovalci so dolžni tudi:

1. takoj sporočiti hišniku ali hišnemu svetu pomanjkljivosti in

DRUŠTVO INVALIDOV LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Obvestilo članom

Dne 21. 5. 1983 organiziramo enodnevni izlet na relaciji Ljubljana – Metlika z ogledom raznih zanimivosti (tovarne BETI, vinske kleti s cenejšim nakupom) in piknik na prostem. Število oseb je omejeno, zato prosimo, da se prijavite najpozneje do 18. 5. 1983 v pisarni društva. Zdravstvena zaščita in zabava zagotovljeni.

DRUŠTVO ima organizirano več vrst športnih dejavnosti za rekreacijo in razvedrilno članov in sicer: šah, kegljanje, balinanje, plavanje, ribolov, pevski zbor, delovno terapijo (za ženske) itd. Vsi člani, ki želijo sodelovati naj se prijavijo v pisarni DRUŠTVA. Na razplogo so brezplačne izkaznice za udeležbo na športnih dejavnostih v Maleškovcih ulici (Ljubljana – Moste).

Člane društva prosimo, da poravnajo članarino za leto 1983 ali javijo kakršnokoli spremembo.

Vse ostale informacije dobite v pisarni DRUŠTVA v DOMU upokojencev KOLEZIJA, Kopaljska ul. 10.

ORGANIZACIJSKI ODBOR DRUŠTVA

KRIŽANKA ZA VAS!

LEVO	PREDAJ	STAVBA	LOK	PLAT	SONAR	ANGLER	NETE	VAPO	LEVO
ANAST	IG	MAT							
MONTE	VIDE	O							
ANTON									
RS									
ETAMIN									
NOVELA									
RPATIT									

Rešitev križanke iz prejšnje številke

v stanovanjih in poslovnih prostorih, ki jih opravi strokovna oseba v prisotnosti člana hišnega sveta in stanovalca

9. skrbi za označitev važnejših mest instalacijskih razvodnih postaj in ventilov v stanovanjski hiši
10. skrbi, da se ob državnih in republiških praznikih ter drugih svečanih priložnostih izobesijo zastave
11. določi osebo, ki hrani ključke skupnih delov in naprav
12. vlaga prijave pri organu za vodenje postopka o prekršku zoper kršilce določil odloka
13. opravlja druge zadeve, ki mu jih nalagajo zakon o stanovanjskem gospodarstvu, statut skupnosti stanovalcev ter drugi predpisi in splošni akti stanovanjske skupnosti.

13. člen
V stanovanjskih hišah organizirajo in skrbijo za izvajanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozščite poleg sveta krajevne skupnosti tudi hišni sveti in drugi organi hišne samouprave.

14. člen
Hišni svet oz. zbor stanovalcev skrbi v sodelovanju s samoupravnim stanovanjsko skupnostjo in pristojnim štabom za civilno zaščito krajevne skupnosti za izvajanje preventivnih in drugih ukrepov za zaščito in reševanje stanovalcev, materialnih in drugih dobrin, za organiziranje, usposabljanje in opremljanje enot civilne zaščite ter za izvajanje drugih nalog CZ v stanovanjski hiši.

V stanovanju, stanovanjski hiši in stanovanjskem okolju izvršujejo ukrepe za zaščito in reševanje po načelih osebne in vzajemne zaščite vsi stanovalci.

Njihovo delovanje usmerjata HS in pristojni organ CZ oziroma po veljavni enote civilne zaščite stanovanjske hiše.

V stanovanjskih hišah ustanovijo in organizirajo enote CZ hišni sveti. Če hišni sveti to dolžnost opustijo, ustanovi in organizira enoto CZ v stanovanjskih hišah svet krajevne skupnosti.

15. člen
Skupni prostori in skupne naprave morajo biti dostopni vsem stanovalcem v hiši v skladu z njihovim namenom.

Dostop v skupne prostore, v katerih so kotlovnice, strojnice in podobne naprave, imajo le s strani hišnega sveta pooblaščen oz. zadolžene osebe. Čas in način uporabe skupnih prostorov in naprav določi hišni svet oz. lastnik stanovanjske hiše ali njenega dela v sporazumu z imetniki stanovanjske pravice.

16. člen
Skupnost stanovalcev lahko na zboru stanovalcev opredeli še naslednje zadeve, ki se štejejo za sestavni del tega odloka:

IV. KAZENSKÉ DOLOČBE
17. člen
Z denarno kaznijo do 1.000 din se kaznuje za prekršek, kdor krši določila 9. člena ter 1. in 3. točke 8. člena tega odloka.

V. KONČNE DOLOČBE
18. člen
Ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o hišnem redu na območju mesta Ljubljane (Uradni list SRS, 18/77).

19. člen
Odlok začne veljati 8. dan od objave v Uradnem listu SR Slovenije.

OBRAZLOŽITEV K OSNUTKU ODLOKA O HIŠNEM REDU

Osnutek odloka, ki smo ga pripravili za javno razpravo po skupnostih stanovalcev na območju mesta Ljubljane, so predhodno obravnavali vsi zbori krajevnih skupnosti skupščin občin v Ljubljani kakor tudi zbor občin Skupščine mesta Ljubljane.

V skladu s sklepom zbora občin SML smo pripravili nov osnutek, ki je usklajen s pripombami iz javne razprave in primeren za javno razpravo v krajevnih skupnostih in skupnostih stanovalcev.

V osnutku odloka o hišnem redu smo vnesli tudi potrebne določbe v skladu z zakonom o splošni ljudski obrambi in družbeni samozščiti (Ur. l. SRS, št. 35/82), novo pa je tudi določilo 16. člena, ki dopušča skupnostim stanovalcev oz. zboru stanovalcev, da kot sestavni del odloka opredeli še nekatere zadeve, ki so specifične za posamezno skupnost stanovalcev, ki jih v osnovnem tekstu odloka ni bilo mogoče zajeti. To sta bili tudi osnovni pripombi, ki sta izhajali iz osnutka razprave na zboru krajevnih skupnosti.

Ker si menja glede potrebnosti ponovljanja določil iz zakona o stanovanjskem gospodarstvu, zakona o stanovanjskih razmerjih in zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozščiti nasprotujejo v tem smislu, da se te določbe nekaterim razpravljalcem zdijo nepotrebne, drugi pa menijo, da jih odlok mora vsebovati, smo, zaradi majhnega števila takih določil, le-te v osnutku zadržali in jih bomo opustili pri pripravi predloga, v kolikor bo ta zahteva izhajala iz javne razprave po skupnostih stanovalcev.

Definicija stanovalca, ki jo uporabljamo v tem odloku, ni identična definiciji stanovalca iz zakona o stanovanjskih razmerjih, saj 5. člen tega zakona med stanovalce ne šteje lastnikov stanovanja kot posameznega dela stanovanjske hiše, ki pa jih mora odlok obvezno šteti med stanovalce; potrebno pa je seveda strogo ločiti med posameznimi kategorijami stanovalcev z vidika pravic in dolžnosti, ki jih le-ti imajo. Člen 10 tega odloka v svojem besedilu namerno ne uporablja definicije stanovalca, saj podstanovalce na primer ni legitimiran dopuščati oz. opuščati kakršnokoli spremembe v stanovanju, ki ga uporablja, brez izrecnega soglasja imetnika stanovanjske pravice.

Pri pripravi osnutka smo poskušali upoštevati tudi pripombe, ki zahtevajo, da se besedilo jezikovno prečisti. Poudariti pa moramo, da to ni vedno mogoče, saj odlok vsebuje nekatera določila iz zakonskih predpisov, ki ne dopuščajo nikakršnih jezikovnih ureditev. Vsekakor pa bomo pri pripravi predloga pritegnili k sodelovanju tudi strokovnjaka s tega področja, ki bo poskrbel, da bo predlog odloka o hišnem redu tudi v tem pogledu neoporečen.

V Ljubljani, 28. 3. 1983.